

Şanlıurfa
Rızvâniye
Hat Okulu
İcâzet Sergisi Katalogu

ŞURKAV YAYINLARI: 37

Urfalı Şâir Nâbî Anısına...

Şanlıurfa
Rıdvâniye
Hat Okulu
İcâzet Sergisi Katalogu

23-30 Mart 2013
ŞANLIURFA

**ŞANLIURFA İLİ
KÜLTÜR EĞİTİM SANAT VE
ARAŞTIRMA VAKFI**

Balıkligöl Civarı 1252 Sokak,
No:10 ŞANLIURFA

www.surkav.org.tr

Yayın No: 37

Mart 2013

ISBN 978-975-7394-37-2

Yayın Koordinatörü:
S.Sabri KÜRKÇÜOĞLU

Tasarım:
Mustafa AKGÜL

Baskı:
SALMAT BASIM, YAYINCILIK
AMBALAJ SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Büyük Sanayi 1. Cad. 95/1
İskitler / ANKARA

1940'lı Yıllarda Ruzvaniye Külliyesi

ŞURKAV Arşivi

İÇİNDEKİLER

<i>SUNUŞ</i>	4
<i>Celalettin GÜVENÇ / Şanlıurfa Valisi</i>	
<i>Hat Sanatında Eğitim ve İcazet Geleneği</i>	6
<i>Yrd. Doç. Dr. Mehmet Memiş</i>	
<i>Rızvâniye'de Hat Dersleri</i>	14
<i>Yrd. Doç. Dr. Mehmet Memiş</i>	
<i>İcâzetnâme ve Hat Eserleri</i>	19

Sunuş

“Kur'an-ı Kerim Mekke'de indi, Mısır'da okundu, İstanbul'da yazıldı” sözü bir hakkın teslimi olsa gerektir. Gerçekten de XV. Yüzyıl sonlarından itibaren Osmanlı hattatları hat sanatında Osmanlı ekolünü oluşturmuşlar ve dünya sanat mirasına bu sanatın en nadide örneklerini kazandırmışlardır.

Bu mümtaz şahsiyetlerin başında Sultan II. Bayezid'in, yazı yazarken hokkasını tutacak kadar saygı gösterdiği hocası Şeyh Hamdullah gelir. “Kıbletül Küttab” (Hattatların Kiblesi) unvanıyla da anılan Şeyh'in çağdaşı Ahmet Karahisari, altın mürekkeple yazı yazmak, harflerin dışını siyah çizgilerle belirlemek, harf bünyelerini çiçek motifleriyle doldurmak gibi yazıya üslup ve teknik bakımdan yenilikler getirmiştir.

Osmanlı yazı sanatının bir başka ustası da III. Ahmet ve II. Mustafa gibi Sultanlara hocalık yapmış olan Hafız Osman'dır. XVII. yüzyılda eserleriyle pek çok hattatı etkilemiş olan bu hattatımızın yazmış olduğu Kur'an-ı Kerim taş baskısıyla çoğaltılarak Hindistan'dan Cava'ya kadar en uzak İslam ülkelerine kadar yayılmıştır.

XVIII. Yüzyılda yetişen Mustafa Râkım, celî yazıda ve tuğrada yenilikler yaparak kendisinden sonraki hattatlara örnek olmuştur. Yesâri Mehmed Esad ve oğlu Yesârîzâde

Mustafa İzzet efendiler ise Ta'lik yazıda Osmanlı ekolünü oluşturan hattatlardır.

XIX. asır sonlarında yaşayan Hattat Sâmi Efendi, Râkım'ın celî yazılarına son şeklini vermiş ve XX. yüzyıl hat sanatının önde gelen isimlerini yetiştirmiştir. Hacı Nazif Bey, Hasan Rıza Efendi, Ömer Vasfi, Hulûsi Yazgan, Hacı Kamil Akdik, İsmail Hakkı Altunbezer ve Necmettin Okyay bu isimlerdendir.

Zamanının üstadlarını örnek alarak yetişen Hattat Hamid Aytaç ise 1982 yılında İstanbul'da vefatına kadar eser verip talebe yetiştirmiştir. Günümüz Türkiye'sinde bu ata yâdigarı sanatımız onun talebeleri ve talebelerinin yetiştirdiği hattatlarımız tarafından başarıyla sürdürülmektedir.

Osmanlı dönemi Urfa'sında hat sanatı başta Rızvâniye Medresesi olmak üzere birçok medresede öğretilmekte idi. Nakibzâde Medresesi'nin Ulu Cami avlusuna bakan kapısının üzerindeki H.1196/M.1781 tarihli kitabeyi yazan ve altına “Urfa naibi Hacı Abdurrahim el-Mansûrî” imzasını atan zat, adını bildiğimiz en eski Urfalı hattattır.

Halk arasında “Lobut Ahmet Efendi” olarak anılan Ahmet Vefik Efendi son Osmanlı döneminin Urfa'daki en ünlü hattatlarından. XIX.yüzyılın sonlarında Urfa'nın

birçok medrese ve okulunda Hüsn-i Hat dersleri veren 1860 doğumlu Ahmet Vefik Efendi güzel yazı sanatının her çeşidinden eser vermiş bir sanatçıdır.

Urfa'da sevilen ve Urfa camilerinde, evlerinde ve iş yerlerinde yüzlerce levhası yer alan Arabîzade Behçet Efendi (Behçet Görgün 1893-1965), Ahmet Vefik Efendi'den icazet almıştır.

Behçet Efendi'den bu yana Urfa'da icazetli hattat maalesef yetişmemiştir. Günümüzde Türkiye'nin ünlü hattatları arasında yer alan Sayın Mehmet Memiş Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Öğretim Görevlisi olarak göreve başladığı 1993 yılında, Urfa Vali Yardımcısı (halen Edirne Valisi olan) değerli meslektaşım Hasan Duruer'in himayesinde ve Şanlıurfa İli Kültür Sanat Eğitim ve Araştırma Vakfı'nın (ŞURKAV) desteğiyle hat sanatı derslerine başlamıştır. Böylece Rızvaniye Medresesi'nin tarihteki “Hat Okulu” yeniden hayat bulmuştur.

Sayın Mehmet Memiş hocamızın Sakarya Üniversitesi'ne geçtiği 1999 yılına kadar süren bu derslere devam edenler arasında bulunan Sayın Mustafa Kaçar, Sayın İsmail Kanbaz, Sayın Abdülkadir Kuşkıran, Sayın Mustafa Parıldar, Sayın İbrahim Halil Umuç ve Sayın Arif Yücel, hocalarıyla irtibat ve istişarelerini sürdürerek

ilerleyen yıllarda icâzetnâmelerini almışlardır.

Kurulduğu 1992 tarihinden bu yana Şanlıurfa'da tarihi eser restorasyonları, sanat kursları ve kültürel yayınlar başta olmak üzere önemli kültür-sanat-eğitim ve araştırma faaliyetlerinde bulunan Şanlıurfa İli Kültür Sanat Eğitim ve Araştırma Vakfı, bu değerli altı hattatımızın ve hocaları Yrd. Doç. Dr. Mehmet Memiş'in eserlerinin yer aldığı “Şanlıurfa Rızvâniye Hat Okulu İcazet Sergisi”ni siz sanatsever halkımızın görüşlerine sunmuş ve bu sergiyi elinizde bulunan katalog ile taçlandırmış bulunmaktadır.

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Memiş hocamız başta olmak üzere sergiye eser veren altı hattatımızı kutluyor, sanat yaşamlarında başarılarının devamını diliyorum. Serginin ve Katalogun hazırlanmasında emeği geçen ŞURKAV Yönetim Kurulu Üyesi arkadaşlarıma ve tüm çalışanlarına teşekkür ediyorum.

Celalettin GÜVENÇ

Şanlıurfa Valisi

ŞURKAV Yönetim Kurulu Başkanı

Hat Sanatında Eğitim ve İcazet Geleneği

“Hat” kelimesi Arapçada yazı, çizgi, çığır, yol, hudut gibi anlamlara gelir. İstılâhî manada ise “Hüsn-i Hat”, tarihi süreci içerisinde oluşan estetik kaidelerine ve ölçülerine bağlı kalınarak, Arap alfabesiyle icra edilen “Güzel yazı yazma sanatı” olarak tarif edilebilir. Sanat-kârına da “hattat” denir.

Arap yazısı İslamiyet'in gelişiyle birlikte yepyeni bir gelişme seyrine girmiş, ilâhi vahyin yazım vasıtası olarak gittikçe önem kazanmaya başlamıştır. İlhamını Kur'an-ı Kerim'den ve Hz. Peygamber (a.s.)'in tavsiyelerinden alan kâtipler (*hattatlar*), “Allah güzeldir güzelliği sever” hadisini de düstûr edinerek, bir ibadet heyecanıyla üzerine titredikleri güzel yazıyı gittikçe geliştirmişler ve başka kültürlerde benzeri olmayan bir sanat dalı haline getirmişlerdir. Zamanla alanını genişleten hat sanatı yalnız dînî metinlerle sınırlı kalmamış, yazının kullanıldığı hemen her sahada kendini göstererek mîmarîde, kitaplarda, evrakta ve tablolarla bir güzellik unsuru olarak varlığını devam ettirmiştir.

Emeviler ve Abbasiler döneminde önemli merhalelerden geçerek uzun bir olgunlaşma devresi geçiren hat sanatı, asıl tekâmülünü Osmanlı döneminde tamam-lamıştır. II. Bayezid'in hat hocalığını da yapmış

olan şeyh Hamdullah önceleri Abbasi döneminin ünlü hattatı Yâkut üslûbunda yazarken, II. Bayezid'in de teşvikiyle Yâkut'un saray hazinesinde muhafaza edilen eserleri üzerinde derin araştırma ve incelemeler yaparak yeni bir tarz ortaya koymuştur. Osmanlı zevkine daha uygun gelen bu tarz sonraki asırlarda Hafız Osman, İsmail Zühdi, Mustafa Rakım, Kazasker Mustafa İzzet, Mehmet şevki Efendi, Sami Efendi gibi ekol sahibi hattatlar ve daha nice üstatlar eliyle, daima gelişerek XX. Yüzyıla taşınmıştır.

Osmanlının devamı yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin ciddi manada kültür erozyonu yaşadığı bu yüzyılda hat sanatı da zor dönemler geçirmiştir. 1912 yılında vefat eden Sami Efendi'nin talebeleri Hasan Rıza, Ömer Vasfi, Aziz efendi, İsmail Hakkı Altunbezer, Kamil Akdik, Necmeddin Okyay, Nazif Bey, Neyzen Emin ve Hulusi Yazgan gibi üstatlar yanında Nuri Korman, Kemal Batanay, Halim Özyazıcı, Hamid Aytaç ve Ali Alparslan gibi hattatlar sayesinde zamanımıza intikal etmiştir. Bu üstatların ve bilhassa 1982'de vefat eden merhum Hâmid Aytaç'ın talebeleri ve onların yetiştirdiği hattatlar eliyle bugün de başarıyla sürdürülmektedir.

Hat sanatı usta-çırak ilişkisi içinde, meşk usûlüyle öğretilmektedir. Talebe verilen dersi çalışarak yazısını hocasına gösterir. Hocası da hatalı bulduğu harf veya kelimelerin hemen altına, nokta ölçülerini ve kaidelerini göstererek doğru şekillerini yazar. Bunlara çıkartma denir. Talebe hocasının tarif ve tavsiyeleri doğrultusunda aynı bölümü tekrar çalışıp yazarak bir sonraki derse getirir. İstenilen seviyeye gelene kadar bu böyle devam eder. Bu usûlde yapılan dersler, müfredât ve mürekkebât olmak üzere iki aşamadan oluşmaktadır.

Müfredât meşki ayrı ayrı harflerin ve ikili olarak birbirleriyle birleşik şekillerinin çalışıldığı merhaledir. Sülüs-nesih dallarında müfredat meşkine harflerden önce "Rabbi yessir ve lâ tuassir rabbi tammim bi'l-hayr" duâsı ile başlamak adet olmuştur. Böylece uzun ve zahmetli bir çalışmaya "Rabbim kolaylaştır, zorlaştıрма, hayırla ve yardımınla tamam eyle" niyazı ile Allah'tan yardım dileyerek başlanmış olur. Meşke bu duâ satırı ile başlamak bir başka gizli mana daha ifade etmektedir ki, oda bu ibarenin hat öğretiminde aşılması gereken ilk baraj olmasıdır. Yani meşke başlayan talebenin sabrı, istidat ve kabiliyeti müsait ise bu barajı geçip meşke

Alaeddin Beyin 1296/1878 tarihli hurûfat meşki

devam edebilecek, değilse hem kendisinin hem de hocasının emeğini zayi etmemek için burada bırakacaktır. Nesih meşklerinde "Rabbi yessir" duası yerine "Besmele" ile veya direk harflerle başlanıldığı da görülmektedir.

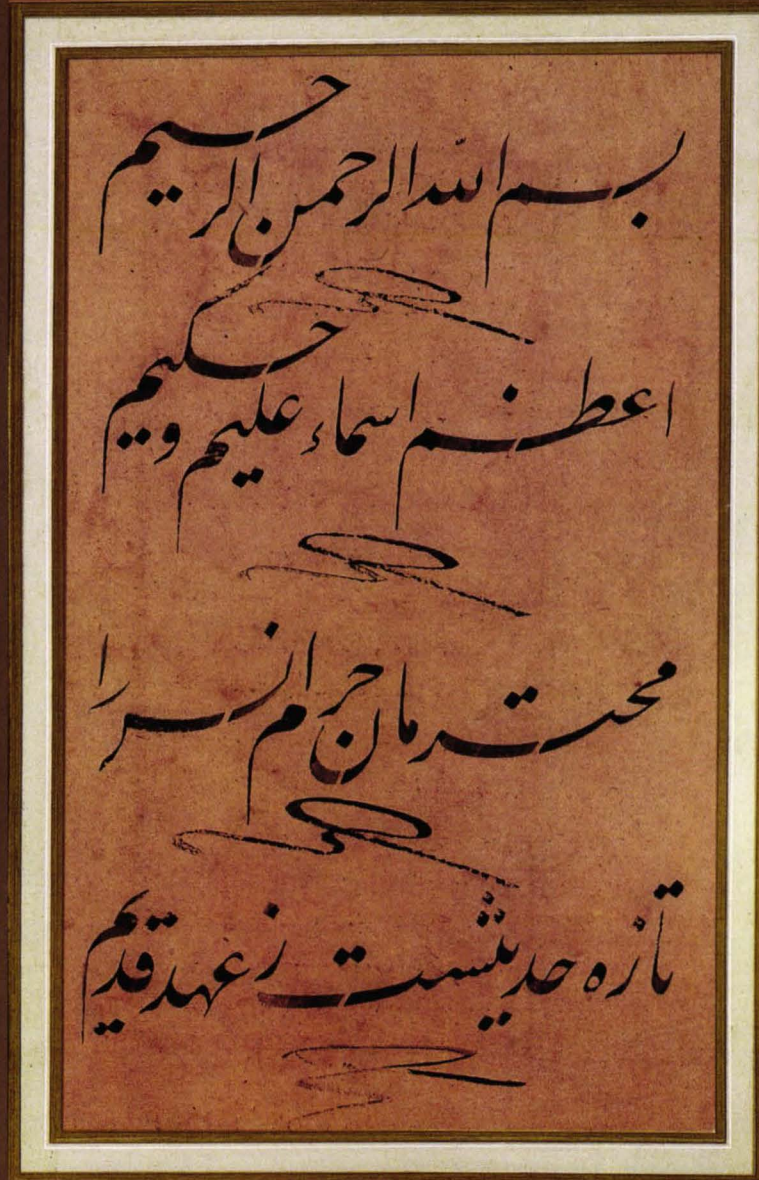
Sülüs ve nesih yazıları her ikisinden birer satır yazılmak suretiyle, genellikle birlikte çalışılır ve aynı hoca tarafından gösterilir. Farklı zamanlarda ayrı hocalardan meşkedildiği de olmuştur. Bazen de önce biriyle başlayıp daha sonra ikincisi eklenerek devam edilir. "Rabbi yessir" duasından sonra her iki yazı türüyle de, alt alta ayrı satırlar halinde elifbâdaki harfler teker teker yazılır. Nokta ile değişen harflerden yalnız biri, bir harfin başka şekillerde yazılışları varsa o şekilleri de ayrıca gösterilir. Bundan sonra yine elifbâdaki sıraya göre her harfin diğer harflerle birleşik şekilleri çalışılır. Ancak elif, dal, re, vav gibi başta birleşmeyen bazı harfler yazılmadığı gibi,

şekilleri aynı olup nokta ile değişen harflerden de yalnızca ilk gelenle diğer harflerin bitişik şekilleri yazılır.

Ta'lik hattı ayrıca ve çoğunlukla da ayrı bir hocadan ders alarak öğrenilir. Çünkü birçok dalda aynı kudrette yazmak ve ders vermek mümkün değildir. Nitekim meşhur Osmanlı hattatlarının kimi sülüs-nesihte, kimi ta'likte, kimi de celî yazılarda üstünlük göstermişlerdir. Ta'lik öğretiminde de müfredât aşamasında hemen hemen aynı yol takip edilmiştir. Yalnız meşke harflerle başlanıp, beraberinde başka bir yazı çeşidi olmaksızın dersler yürütülmüştür.

Dîvânî, celî dîvânî ve tuğra Dîvân-ı Hümayûn'da öğretilen yazılardır. Rik'a ise sanat yazısı mahiyetinde değildir. El yazısı olarak önce mekteplerde, daha sonra da resmî dâirelerde daha kısa zamanda öğrenilmiştir.¹ Yetenekli çocuklara güzel yazı öğretmek maksadıyla, sıbyan mektepleri programlarında yazı meşki dersleri-nin bulunduğu bazı vakfiyelerden anlaşılmaktadır. Tanzimat devrinde ibtidâî, rüşdî, idâdî mekteplerinin programlarında da hüsn-i hat meşki mevcuttu.² Dîvânî, celî dîvânî ve rik'a yazılarının müfredat meşklerinde de önce harflerle başlayıp, aynı yolun izlendiği görülmektedir.

Hat meşki alanlar içinden sebat edemeyenler ve yeterli kabiliyeti bulunmayanlar, müfredat çalışmalarını sırasında kendiliğinden elenirler. Bu merhaleyi aşanlar ise mürekkebât meşkleriyle yollarına devam ederler. Mürekkebât meşklerinde harf ve kelimelerin satır nizamına göre aldığı şekiller, kompozisyon kuralları, hareke ve tezyîni işaretlerin satır içinde yerleştiril-meleri öğretilir. Sülüs-nesihte Arapça "Temmeti'l-hurûf bi avnillâhi'l-meliki'r-raûf" (Allahın

Hulûsi Efendinin ta'lik meşk kât'ası

yardımla harfler tamamlandı) ibaresi, ta'likte ise Farsça “Çün halâsî zi-müfredât âmed / Vakt-i meşk-ı mürekkebât âmed” (Müfredât tamamlanınca mürekkebât meşki-nin vakti geldi.) beyti ilk meşk olarak yazılır. Bundan sonra bazı duâ ve hadisler, yazı hakkında hikmetli sözler, ebced hurûfâtı ve uzun kasîdeler yazılarak hattat adayının satır nizamında yazı yazma melekesi geliştirilir.

Sülüs-nesih mürekkebât meşklerinde seçilen metinlerden biri Ka'b bin Zühre'nin Kasîdetü'l-Bürde adlı eseridir. İslamiyet'i henüz kabul etmiş olan Arap şâiri Ka'b, 9/630 yılında Hz. Peygamber'e karşı bizzat bir şiir okumuş, bundan memnun kalan Hz. Peygamber (a.s.) da sırtındaki hırkasını çıkarıp Ka'b bin Zühre'ye hediye etmiştir.³ Bu sebeple Kasîdetü'l-Bürde (hırka kasidesi) adıyla tanınan bu metin kitap yada murakka' şeklinde bir çok defa yazılmıştır. Hırka halen Topkapı Sarayı Müzesi'nde, ismini kendisinden alan Hırka-i Saâdet Dâiresinde bulunmak-tadır.

Mısırlı şâir Muhammed b. Saîd el-Bûsîrî'nin (ö.695 / 1296) (?) Hz. Peygamber için yazdığı el-Kevâkibü'd-dürriyye fî medhi hayri'l-berîyye adlı manzûmesi de Kasîdetü'l-Bürde ismiyle meşhur olmuştur. Ancak Ka'b bin Zühre'nin kasidesi ile karıştırılmaması için Osmanlı kültür muhâtinde Kasîdetü'l-Bür'e şeklinde anılmıştır.⁴

Sülüs- nesih mürekkebâtında yazılan metinlerden biri de “Elif Kasidesi” olarak bilinen manzûmedir. Arap alfabesindeki sırasıyla, her mısraı “elif” ten başlayıp “ye”ye kadar devam eden harflerle başlayan kaside, bir satır sülüs, iki satır nesih, tekrar bir satır sülüs tertibiyle yazılmıştır. IRCİA tarafından baskısı da yapılmış olan Mehmet Şevki Efendi'nin bu tarzdaki meşk murakka günümüzde sülüs-nesih çalışanların temel başvuru kaynağı durumundadır.

Şevki Efendi'nin sülüs-nesih meşk küt'ası

İranlı büyük mutasavvıf ve şâir Abdurrahman Molla Câmi'nin Besmele Kasîdesi, besmelenin her harfi için bir beyit olmak üzere 19 beyitten oluşmuştur. Bu Farsca şiir Osmanlı ta'lik hattatları tarafından talebelerine örnek olarak birçok defa yazılmıştır.

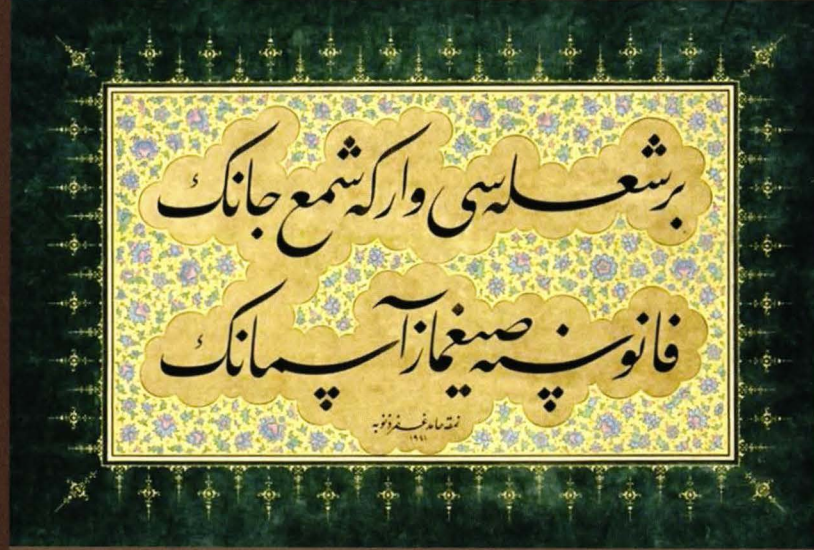
Hâkânî Mehmet Bey'in 1007/1598-99 yılında yazdığı Hilye adlı eseri, Türk edebiyatında hilye türünün ilk ve en önemli örneğidir. Hilye kelimesi bu eserden sonra özellikle Hz. Peygamber'in vücut yapısı ve sıfatları hakkında meydana getirilen eserlerin genel adı olmuştur. Besmele hakkında bir manzume ile başlayan eser, ardından yirmi iki beyitte söze besmele ile başlamanın gereğinden ve besmelenin sırlarından söz eder. Daha sonra Hz. Ali'nin hilye ile ilgili rivayetinden, hilyenin faziletlerinden bahse-der. İstanbul kütüphanelerinde pek çok yazma nüshası bulunan eserde Hz. Peygamberin vücut yapısına dair özelliklerini açıklayan beyitlere de yer verilmiştir. Bu mesnevînin

seçme beyitleri, Osmanlı ta'lik hattatları tarafından mürekkebât meşklerinde çoğunlukla tercih edilmiştir.⁵

Genellikle hat derslerinin haftada bir defa olmak üzere belirlenen günde yapılması adettendir. Verilen meşkler tek satır olarak çalışılır, hocanın yeterli görmesi halinde bir sonraki satıra geçilir. Talebeye verilen meşklere bu esasa göre hazırlanır. Ancak sülüs ve nesih çoğunlukla birlikte çalışıldığı için, her ikisinden birer satır yazılır. Satırların altına konulan ve “çalışma” anlamına gelen üsluplaştırılmış “sa'y” işareti, yazan üstadlara göre farklılık arzeder. Hatta bu işaretlerden meşkin kime ait olduğunu anlamak mümkün olabilmektedir.

Bahsedilen müfredat ve mürekkebât meşklerini başarıyla tamamlayan hattat adayına hocası tarafından icâzet verilir. İcâzetnâme ilimde ve yazıda tahsilini bitiren-lere verilen şehâdetnâme yerinde kullanılan bir tabirdir. Arapça mezuniyet, ruhsat mânalarına gelen icâzet ile, Farsça mektup, kitap demek olan nâme'nin birleşme-sinden meydana gelir ve izin belgesi demektir.⁶ Hattat icazetnamelerine “ketebe kıt'ası” adı da verilmiştir. Bu belgeyi alan bir hattat yazacağı yazılara “ketebe” (imza) koyma yetkisini kazanmış olur.

Talebe eski üstatlardan birinin eserini itina ile taklit ederek yazar. Alt kısmına da hocası izin cümlelerini yazar. Bazen hocasından başka zamanın diğer üstatları tarafından tasdik edildiği de görülür. İcâzetnâmelerde kullanılan dil Arapça'dır. Nadiren Türkçe yazılanlara da rastlanır. Yazı sülüs-nesih ise; tasdik cümleleri rikâ' (hatt-ı icâze) ile, ta'lik ise, hurde ta'lik ile yazılır. Hocanın izin cümleleriyle tamamlanan icâzetnâme daha sonra bir müzehhip tarafından tezhip edilerek levha haline getirilir ve bir merasimle talebeye takdim edilir. İcâzet merasiminden sonra hoca-talebe münasebeti bitmez. Ta ki ikisinden biri terk-i dünya edinceye kadar.

Celi Ta'lik Levha, Hat: Hamid Aytaç

Dipnotlar

- 1- Uğur Derman, S. Sabancı Müzesi Hat Koleksiyonundan Seçmeler, İstanbul 2002, s. 38.
- 2- Muhittin Serin, Meşk, DİA. XIX, s. 372.
- 3- Kenan Demirayak, Kasîdetü'l-Bürde, DİA. XXIV, s. 567.
- 4- Mahmut Kaya, Kasîdetü'l-Bürde, DİA. XXIV, s. 568.
- 5- Mustafa Uzun, "Hâkani Mehmed Bey", DİA. XV, s.167
- 6- M. Zeki Pakalın, Osmanlı tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, c.II, s. 19-20, İst.1993.

Hâmid AYTAÇ'tan Bizlere...

Asıl adı Şeyh Mûsa Azmî olan Hamid Aytaç 1893'de Diyarbakır'da doğdu. İlk yazı derslerini sıbyan mektebindeki hocası Mustafa Âkif (Tütenk) Bey'den aldı. Askeri rüşdiyede Yüzbaşı Hilmi Bey'den sülüs, Vâhid Efendi'den de rik'a meşketti. 1908'de yüksek tahsil için geldiği İstanbul'da Sanâyi-i Nefise Mektebi'ne kaydoldu. Babasının ölümü üzerine çalışmak zorunda kaldığından tahsilini tamamlayamadı. Haseki'deki Gülşen-i Maârif Mektebi'nde hat hocalığı yaptı. Rüsûmat (Gümrük) Matbaası, Mekteb-i Harbiye Matbaası ve sonra da hocası Mehmed Nazif Efendi'nin vefatı üzerine tayin edildiği Erkan-ı Harbiye Matbaası'nda hattat olarak çalıştı.

Bâbîâli'de Hattat Hâmid Yazı Yurdu'nu açarak Hâmid müstear imzası ile piyasaya yazılar yazdı. Harf inkılâbından sonra atölyesini matbaa haline getirerek klişecilik, çinkografi, pantografi, mamul maddeler için lüks etiket ve kartvizit basımı gibi işlerle meşgul oldu. Bunların yanı sıra hat ile de ilgisini kesmeyerek yurt içinden ve yurt dışından gelen özel istekleri karşılamaya devam etti. 1960 yılında girdiği Paşabahçe Cam Fabrikası'nda cam ürünleri üzerine yazılar yazdı. 1975'te emekliye ayrıldı. 18 Mayıs 1982'de vefatıyla vasiyeti üzerine Karacaahmet mezarlığında Şeyh Hamdullah'ın yakınındaki kabrine defnedildi. Kabir taşı daha sonra talebelerinden Hasan Çelebi tarafından yazıldı.

Hattatlar Hasan Çelebi, Hüseyin Öksüz (Konevî) ve Mehmet Memiş (Râmî)

sanatkârlardır. Değerli hocalarımız Hasan Çelebi ve Hüseyin Öksüz de onun ilk akla gelen talebelerindendir.

1937 yılında Erzurum'un Oltu ilçesine bağlı İnci köyünde dünyaya gelen Hasan Çelebi hocamız Kur'an ilimlerini tahsil maksadıyla 1954 te İstanbul'a geldi. 1956 senesinde Üsküdar Mihrimah Sultan Camii müezzinliği ile başladığı görevine 1987 senesinde emekliliğine kadar sırasıyla; Üsküdar Mehmed Nasuhi

Camii, Artvin Yusufeli Camii (müezzin), Üsküdar Sultantepeşi Mehmed Said Efendi Camii, Şeyh Devatî ve Selami Ali Camii'lerinde imamlık vazifesiyle devam etti.

Hat sanatına 1964 senesinde Merhum Halim Özyacı'dan ders alarak başladı. Kısa süre sonra hocası vefat edince Hamid Bey'le devam etti. 1966'da merhum Kemal Batanay'dan da rik'a ve ta'lik meşkine başladı. 1971 senesinde Hamid Bey'den sülüs-nesih, 1975 senesinde ise Kemal Batanay'dan ta'lik icâzetini aldı. Yüzlerce levha yanında başta Mescid-i Nebevînin yazıları olmak üzere yurt içinde ve yurt dışında birçok mimari eserin yazılarını yazdı. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü dahil birçok ödülün de sahibi olan hocamız 1976 dan bu yana sürdürdüğü hat dersleriyle yerli ve yabancı ellinin üzerinde talebesine icâzet verdi.

Yine Hâmid Beyin talebelerinden olan Hüseyin Öksüz (Konevî) hocamız 1945'te Konya'da doğdu. İlk ve orta tahsilini Konya'da tamamladı. İstanbul Özel Eczacılık Yüksek Okulu'nda okurken 1968 yılında Hattat Hamid Aytaç'tan hat dersleri almaya başladı. 1970'te mezun olduktan sonra çalışmalarına mektupla devam etti. 1980 yılında sülüs-nesih dallarında icazetnâme aldı.

1990'da Selçuk Üniversitesi tarafından fahri doktor unvanı ile taltif edilen hocamız 1991 yılında aynı üniversiteden Sanatta Yeterlilik Diploması aldı. 2001'de Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk El Sanatları bölümüne yardımcı doçent oldu. İmkan buldukça yüz yüze çoğunlukla da mektupla ders aldığı Prof. M. Uğur Derman'dan 2002 yılında "ta'lik icazetnâmesi" aldı. 2012 yılı T.C. Kültür

Hattat Hasan Çelebi'nin Hamid Aytaç'tan 1391/1971 tarihinde aldığı sülüs-nesih icâzetnâme hilyesi

Hattat Hüseyin Öksüz'ün Hamid Aytaç'tan 1401/1980 tarihinde aldığı sülüs-nesih icâzetnâme küt'ası

Bakanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü dâhil birçok ödülün de sahibi olan hocamız otuz yılı aşkın zamandır verdiği hat dersleriyle birçok talebe yetiştirdi.

İlk talebelerinden biri olarak kendisiyle Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesine başladığım 1980 yılı Ekim ayında tanıştık. Hüsn-i hat derslerinde ucunu kestiğimiz dolmakalemlerle rik'a yazmaya başladık. Bir süre sonra hocamın Cumartesi günleri Toptancılar Sitesindeki câmiin odasında yaptığı özel hat derslerine de katılarak sülüs meşkine başladım. 1984 yazında fakülteyi bitirene kadar bu derslerimiz devam etti. 1985 Mart ayında İstanbul Kadıköy'deki Kemal Atatürk Ortaokuluna öğretmen olarak atandım. Bir taraftan da mektupla meşkime devam ediyordum. 1985 yılının son aylarında, IRCICA'nın Yıldız Sarayındaki hat konulu toplantılarından birinde, Hüseyin hocam Hasan Çelebi Hocamla beni tanıştırmak, derslerimi devam ettirmek üzere kendisine emanet etti.

O tarihte Üsküdar Fıstık ağacındaki Selami Ali Câmi'i'nde imamlık yapan Hasan Hocam Cumartesi günleri öğleden sonra imam odasında ders veriyordu. Burada ve 1987 de emekli olduktan sonra Selamsız Caddesinde açtığı atölyesinde dört yıl kadar derslerine devam ettim. İstanbul'a geldiği zamanlar Hüseyin Hocamla da görüşüp çalışmalarımı gösteriyordum. 1992 yılında isteği üzerine icâzetnâme olarak bir Hilve-i Şerif hazırladım. Kendisinin tasdikinden sonra Hasan Çelebi, Hüseyin Öksüz, Hüseyin Kutlu ve Fuat Başar hocaların bulunduğu bir heyet huzurunda; Fevzi Günüş, Erol Dönmez ve Mehmet Özçay ile birlikte Fatih Câmi'i'nde düzenlenen bir törenle Sülüs Nesih dallarında icâzetnâme aldık.

Rıdvaniye'de Hat Dersleri

Ünlü Osmanlı hattatlarının nadide eserleriyle donattıkları İstanbul, eskiden olduğu gibi bugün de hat sanatının merkezi durumundadır. Hemen her semtinde arzu edenlerin ders alma imkânı bulunmaktadır. Ancak birkaç şehir istisna tutulursa ülkemizin büyük çoğunluğunda henüz bu imkân yoktur. Bu da Anadolu'nun farklı bölgelerinde yaşayan nice kabiliyetlerin gün yüzüne çıkmadan atıl kalmasına sebep olmaktadır. Şanlıurfa bu imkânı yakalayan illerimizden biridir. Yirmi yıl önce Rıdvâniye Medresesinde başlattığımız hat dersleri, ilgi duyan birçok kişinin bu sanatı farklı seviyelerde öğrenmelerine vesile olmuş, böylece Şanlıurfa bu alanda kendi sanat potansiyelini oluşturan nadir illerimizden biri haline gelmiştir.

1992 yılı başlarında, o zaman henüz Gazi Antep Üniversitesine bağlı bulunan Şanlıurfa İlahiyat Fakültesinde, Türk-İslam Sanatları Anabilim dalında öğretim görevlisi kadrosu açılmıştı. İstanbul Kadıköy'de öğretmenlik yaptığım o yıllarda bir taraftan da Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde yüksek lisans eğitimime devam ediyordum. Hocam Prof. Dr. Muhittin Serin bu kadroya başvurmamı tavsiye ettiğinde büyük tereddüt yaşadım. İstanbul dışına, hele de Urfa gibi uzak bir yere gitmeyi hiç düşünmemiştim. Göreve başladığım 1985 yılından itibaren İstanbul'da sanat çalışmalarına ve eğitimime devam etmiş, önemli bir çevre de edinmiştim. Çocuklarımızın okul çağında olduğu bir dönemde İstanbul'dan ayrılmak ailem ve benim için oldukça zordu.

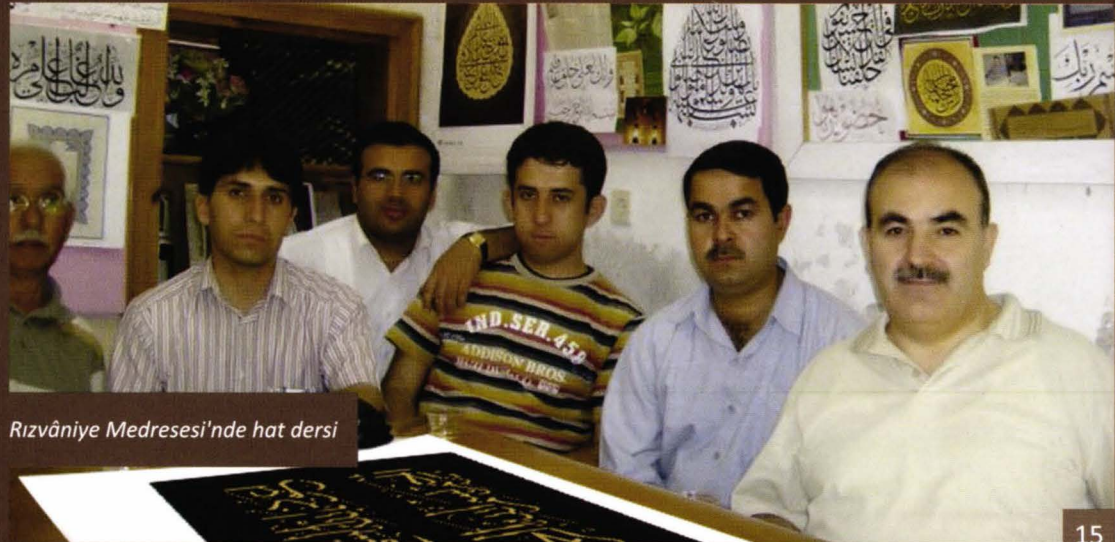
Yakınlarımla yaptığım uzun istişarelerden sonra başvurmaya karar verdim.

1993 Mart ayında göreve başladıktan hemen sonra bir gurup talipli ile hat çalışmalarına başladık. Fakülte binamız eski ve mekânlarımız oldukça sınırlı idi. Halkında kolayca ulaşabileceği uygun bir yere ihtiyacımız vardı. O sıralarda Dergâh ve Balıklıgöl çevresinde geniş çaplı düzenlemeler yapılıyordu. O zaman Urfa'da vali yardımcısı olarak görev yapan sayın Vali Hasan Duruer'in yakın ilgi ve desteği ile Balıklı Göl kenarındaki Rızvâniye Medresesi'nin bir odasını hat atölyesi olarak düzenleyip derslere orada devam ettik. Cumartesi günleri yaptığımız bu dersler Sakarya Üniversitesine geçmek üzere Şanlıurfa'dan ayrıldığım 1999 Temmuz ayına kadar altı yılı aşkın sürdü. Katılan onlarca kişiden istikrarlı ve başarılı olan arkadaşlarla birlikte şehirde sergiler açtık. Çalışmalarımız çevrenin manevi atmosferi ile o kadar bütünleşmişti ki, hat sanatını öğrenmek için kısa sayılabilecek bu zaman zarfında çok iyi neticeler aldık. Ayrılırken arkadaşlarımdan Rızvâniye Hat Okulunu

mutlaka devam ettirmelerini rica etmiştim. Halen onlarda gerek burada gerekse Urfa'daki başka mekânlarda, hatta görev yaptıkları başka şehirlerde bu dersleri devam ettiriyorlar.

Hat öğrenimi uzun yıllar aldığı için kendileriyle irtibatımız halen sürmektedir. Zamanın teknik imkânlarından da istifade ederek çalışmalarımızla ilgili istişarelerimizi devam ettiriyoruz. Geçtiğimiz yıllarda başta İstanbul olmak üzere Türkiye'nin farklı illerinde birlikte sergiler açtık. Farklı zamanlarda çalışmalarını tamamlayan altı arkadaşımız icazetnamelerini aldılar. Urfa'da hat derslerine başlayışımızın yirminci yılında, bu arkadaşlarımızın çalışmalarını Şanlıurfalıların beğenisine sunmaktan mutluluk duyuyor, sergimizi geçmişte bu beldede hat sanatına hizmet edenlerin ruhlarına ithaf ediyoruz. İleriki yıllarda yine bu bölgede yetişen yeni hattatların da katılımıyla daha zengin sergilerde buluşmak dileğiyle...

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Memiş

Rızvâniye Medresesi'nde hat dersi

MEHMET MEMİŞ (MEHMET RÂMÎ)

1960 yılında Çorum'un Bayat İlçesi'ne bağlı Yoncalı Köyü'nde doğdu. İlk okulu köyünde, orta öğrenimini Bayat'ta tamamladı. 1980 de Çorum İmam Hatip Lisesi'nden, 1984 yılında da Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Lise yıllarında gönül verdiği Hat sanatına fakülte yıllarında (1980 yılı sonlarında) Hattat Hüseyin Öksüz (Konevî)'den sülüs-nesih dersleri alarak başladı. 1985 yılından itibaren, öğretmen olarak atandığı İstanbul'da hat derslerine Hattat Hasan Çelebi ile devam etti. Merhum Prof. Dr. Ali Alparslan'dan ta'lik ve divani meşketi. 1992 de hattat Hüseyin Konevî'den sülüs-nesih dalında icâzet aldı.

1985-1988 yılları arasında Topkapı Sarayında Türk Süsleme Sanatları (Tezhib) kurslarına katıldı. Daha sonra aynı yerde üç yıl süreyle Hüsni Hat dersleri verdi. Federal Almanya'nın Halk Yüksek Okulları Kurumu'nun daveti üzerine, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından görevlendirilerek 1990 yılında Frankfurt ve Marburg şehirlerinde ilk yurtdışı sergi ve seminerlerini gerçekleştirdi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler

Enstitüsünde, Geleneksel Türk El Sanatları ana sanat dalında yüksek lisansını (1993), Türk-İslam Sanatları Tarihi Bilim Dalında, "Şanlıurfa Medreseleri" konulu teziyle doktorasını tamamladı (1999).

1993-1999 yılları arasında Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde Türk İslam Sanatları Anabilim Dalında öğretim görevlisi olarak çalıştı. Şanlıurfa'da bulunduğu yıllarda hafta sonları tarihî Rızvaniye Medresesinde şehir halkına yönelik fahri hat dersleri verdi. 1999 Ağustos ayında Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesine aynı anabilim dalında yardımcı doçent olarak atandı. Halen bu görevini sürdürmekte, Güzel Sanatlar Fakültesi'nde de dersler vermektedir.

Yurt içinde ve yurtdışında katıldığı çok sayıda müşterek sergi yanında 18 kişisel sergi açtı. Klasik Türk Sanatları alanında makale ve tebliğler yayınladı. Seminerler ve konferanslar verdi. Evli ve üç çocuk babası olan Mehmet Memiş, ulusal ve uluslararası alanda çeşitli kategorilerde on adet ödül kazandı. Görev yaptığı bölgelerde resmi vazifesi dışında yürüttüğü özel hat dersleriyle talebeler yetiştirdi.

Halilü'r-Rahman Gölü (Balıklıgöl) ve Rızvaniye Külliyesi

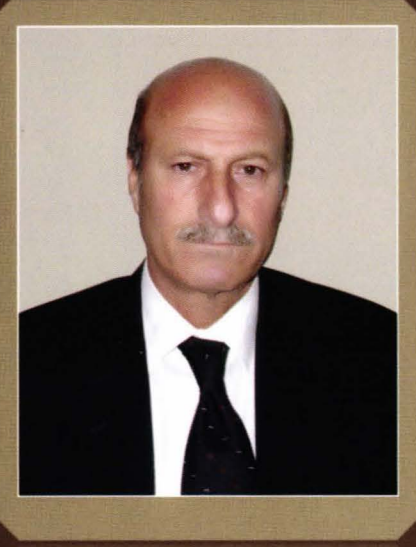
ŞANLIURFA | 2013 | Mustafa AĞÜL

İCÂZETNÂME ve HAT ESERLERİ

HATTATLAR

Mustafa Kaçar
İsmail Kanbaz
Abdülkadir Kuşkıran
Mustafa Parıldar
İbrahim Halil Umuç
Arif Yücel

MUSTAFA KAÇAR

1952 Yılında Şanlıurfa'da doğdu. 1971 yılında Şanlıurfa İmam Hatip Lisesinden mezun oldu ve aynı yıl girdiği İstanbul Yüksek İslam Enstitüsünü 1975 te bitirdi. 1975 Aralığında Kilis İmam Hatip Lisesinde öğretmenlik hayatına başladı. Afyon-Çay lisesi'nde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenliği, 1984-1988 arası Nizip İmam Hatip Lisesi Müdür Başyardımcılığı, 1988-1997 yılları arası Şanlıurfa Merkez Ortaokulu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenliği yaptı. 1997 yılında atandığı Şanlıurfa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinde halen görev yapmaktadır.

1993-1999 Yılları arasında Hattat Mehmet Memiş'in Rızvaniye Külliyesindeki derslerine katılarak sülüs ve nesih yazılarını meşketti. Hocası ile birlikte Şanlıurfa'da üç defa karma sergilere katıldı. İki defa Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın tertiplemiş olduğu yarışmalarda eserleri sergilendi. Şanlıurfa'da açtığı dört kişisel sergi yanında birçok karma sergiye iştirak etti. 1997 yılından beri Kültür ve Turizm Müdürlüğünün Şanlıurfa'da açmış olduğu hüsn-i hat kurslarında halen hocalık görevini sürdürmektedir.

Sülüs – Nesih Hilye-i Şerif (İcâzetnâme)

Hat : Mustafa Kaçar

Tezhib : Saliha Çığ

Celî Sülüs "HÛ" Kompozisyonu

Hat : Mustafa Kaçar
Tezhib : İsmail Çökük

Sülüs – Nesih Hilye-i Şerif

Hat : **Mustafa Kaçar**

Tezhib : **İsmail Çökük**

İSMAİL KANBAZ

1976 yılında Şanlıurfa'da doğdu. 1994 yılında Şanlıurfa İmam-Hatip Lisesi'nden, 2000 yılında Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 2006 yılında Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Hadis bölümünde Yüksek Lisansını tamamladı. Halen Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde öğretim görevlisi olarak çalışmakta, aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 2010 yılında başladığı doktora çalışmalarına devam etmektedir. Hüsn-i Hat çalışmalarına Hattat Mehmet Memiş Bey'in 1993'te Şanlıurfa'ya gelişiyle başladı. Şanlıurfa'da hat sanatının neşvü nema bulmasına vesile olan Mehmet Bey'in Rızvaniye külliyesindeki derslerine devam ederek sülüs ve nesih meşketi. 2010 yılında sülüs-nesih dalında icazet aldı. 2001, 2002 ve 2005 yıllarında, Şanlıurfa Belediyesince düzenlenen Hüsn-i Hat yarışmalarında sırasıyla üçüncülük, ikincilik ve birincilik ödülleri kazandı. Muhtelif yıllarda 8 karma sergiye iştirak etti.

Hat çalışmalarını halen Diyarbakır'da devam ettirmektedir.

Katıldığı Sergiler:

Şanlıurfa, Hattat Mehmet Memiş ve Talebeleri Hat Sergisi, Ticaret ve Sanayi Odası, 1997
Ankara, 10.Devlet Türk Süsleme Sanatları Sergisi, 1999
Ankara, 11.Devlet Türk Süsleme Sanatları Sergisi, 2001
Şanlıurfa, 11 Nisan Kurtuluş Sergisi, Ticaret ve Sanayi Odası, 2002
Şanlıurfa, Kutlu Doğum Sergisi, Ticaret ve Sanayi Odası, 2003
Şanlıurfa, Kutlu Doğum Sergisi, Güzel Sanatlar Galerisi, 2010
Şanlıurfa, Kutlu Doğum Sergisi, Rızvaniye Külliyesi, 2011
İstanbul, İstanbul'un İzinde Anadolu'dan Çizgiler, Hattat Mehmet Memiş ve Talebeleri Hat Sergisi, Altunizade Kültür ve Sanat Merkezi, Mayıs 2011
Çorum Belediyesi, 30. Sanat Yılında Mehmet MEMİŞ ve Talebeleri Hat Sergisi, Çorum 16-18 Aralık 2011
Sakarya Büyükşehir Belediyesi, Karma Hat Sergisi, AKM Sergi Salonu, 20-31 Ocak 2012

فَاِلسَّلَامُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ

اَلَا اَعْلَمُ كَلَامًا اِذَا قُلْتَهُ اَذْهَبَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكَ ۞ وَقَضَىٰ عَنكَ
دِينَكَ ۞ قُلْ اِذَا رُصِيتَ وَامْسِنْتَ ۞ اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْهَلَسِ
وَالْخَزَرِ ۞ وَاَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْغَرَجِ وَالْكِسَالِ ۞ وَاَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْبَلْ
وَالْحَبْلِ ۞ وَاَعُوْذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدِّیْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ ۞ صَدَقَ رَسُوْلُ اللَّهِ عَلَیْهِ السَّلَامُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الَّذِي عَزَمَ عَلَى الْفِكَرِ وَكَرَّمَهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ بِرَبِّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبَعْدَ ذَلِكَ
اَسْتَنْجَيْتُ خَطُوطِي بِأَيِّ يَوْمٍ رَأَى الْقَطْعَةَ الثَّمَرَةَ بِقَدْرِ السَّعْيِ قَالُوا اَلَا تَقْدِرُ عَلَى اللَّهِ عَزَمَ وَرَأَى عَمَلَهُ وَمَعْرِفَتَهُ
وَأَمَّا بَعْدُ اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدِّیْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ وَجَسَدٍ جَلْبِي عَنْكَ اللَّهُ لَا تَوَلَّاهُمْ ۞

Sülüs-Nesih İcâzet Kıt'ası,
(Hadîs-i Şerif)

Hat : İsmail Kanbaz
Tezhib : Sümeyye Aydın

علم جليل
اندا عالم جليل

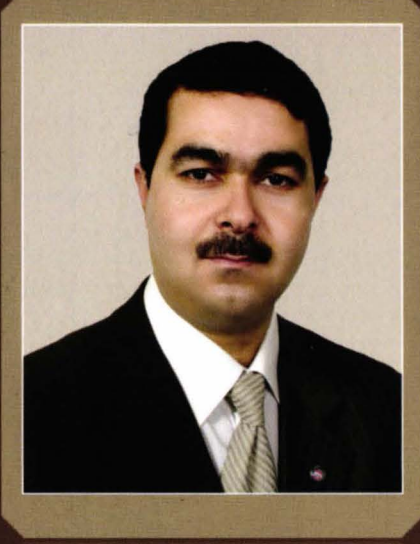
Sülüs Kıt'a, (Şâir Nâbî'den):
"İlm bir lücce-i bî-sâhildir;
Anda âlim geçinen câhildir"

Hat : İsmail Kanbaz
Ebru : Nuriye Üner

Celi Sülüs İstif (Şuara: 227) Meâli:
"Zulmedenler, hangi âkıbete döndürüleceklerini pek yakında bileceklerdir."

Hat : İsmail Kanbaz

ABDÜLKADİR KUŞKIRAN

1974 yılında Şanlıurfa'da doğdu. 1995 yılında Şanlıurfa İmam-Hatip Lisesi'nden, 2005 yılında Açıköğretim Fakültesi İlahiyat Önlisans Programından mezun oldu. 1993 yılında Hattat Mehmet Memiş Bey'in Şanlıurfa İlahiyat Fakültesine gelişiyle hüsn-i hat derslerine başladı. Mehmet Bey'in Urfa'dan ayrılışına kadar Rızvaniye külliyesindeki derslerine devam etti. Kültür Bakanlığı tarafından düzenlenen 9. Devlet Türk Süsleme Sanatları Hat yarışmasında başarı ödülü aldı. Şanlıurfa Belediyesi'nin düzenlemiş olduğu hüsn-i hat yarışmalarında 2003 yılında 1.lik, 2002, 2004, 2005 ve 2007 yıllarında 2.lik, 2002 yılında 3.lük ödülleri kazandı. Şahsi sergiler açtı, karma sergilere katıldı:

Şahsi Sergiler:

Alanya, Belediye Sergi Salonu, 1998
Şanlıurfa-Birecik, Belediye Sergi Salonu, 2002
Şanlıurfa-Birecik, Belediye Sergi Salonu, 2003
Şanlıurfa-Birecik, Belediye Sergi Salonu, 2005

Karma Sergiler:

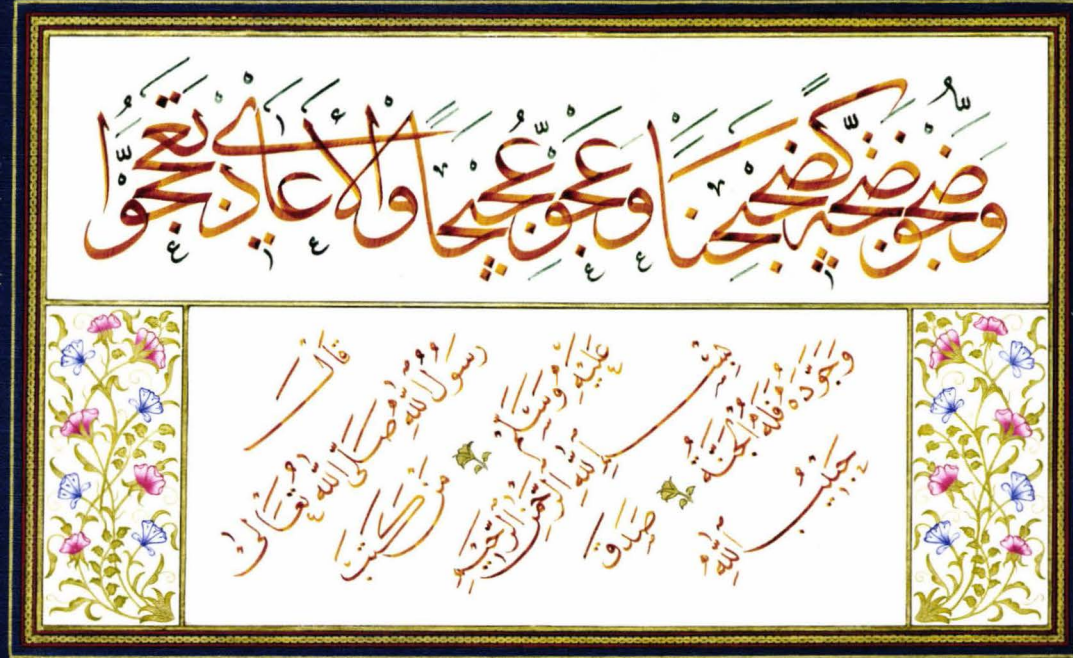
Ankara, 8. Devlet Türk Süsleme Sanatları Sergisi, 1995
Şanlıurfa, Hattat Mehmet Memiş ve Talebeleri Hat Sergisi, Ticaret ve Sanayi Odası, 1997
Ankara, 10. Devlet Türk Süsleme Sanatları Sergisi, 1999
Şanlıurfa, 11 Nisan Kurtuluş Sergisi, Ticaret ve Sanayi Odası, 2002
Şanlıurfa, Kutlu Doğum Sergisi, Rızvaniye Külliyesi, 2011
Ankara, 13. Devlet Türk Süsleme Sanatları Sergisi, 2005
İstanbul, İstanbul'un İzinde Anadoludan Çizgiler Hat Sergisi, 2010

Hat çalışmalarını halen Şanlıurfa-Birecik'te sürdürmektedir.

Tuğra Besmele

Hat : Abdülkadir Kuşkıran

Sülüs – Nesih Kıt'a
(Hadîs-i Şerîf)

Hat : Abdülkadir Kuşkıran
Tezhib : İkbâl Çelebi

MUSTAFA PARILDAR

1982 Yılında Şanlıurfa Siverek'te doğdu. Hat San'atına 1995 yılında Hattat Mehmet Memiş'in Rızvaniye Külliyesindeki derslerine başlayarak Sülüs Nesih yazılarını meşketti. 2000 yılında Şanlıurfa İmam Hatip Lisesi'nden, 2007 yılında Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesin'den mezun oldu. Burada Yrd. Doç. Hüseyin Öksüz'den Dîvanî, Celî Dîvanî ve Ta'lik yazılarını meşketti. Altı yıl Konya Büyükşehir Belediyesi bünyesindeki KOMİK'te hat dersleri verdi. Halen Fatih Sultan Mehmed Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde görev yapmakta ve Klasik Türk Sanatları Vakfında hat dersleri vermektedir.

Katıldığı bazı sergiler:

"13. Devlet Türk Süsleme Sanatları Sergisi" Ankara 2005

"Hüsn-i Hat Buluşması" İstanbul Büyükşehir Belediyesi 28 Ekim-3 Kasım 2007 İstanbul.

"Bugünün Ustaları" Geleneksel Türk Kitap Sanatları Sergisi İstanbul 9 Kasım 2009.

"Bugünün Ustaları" Geleneksel Türk Kitap Sanatları Sergisi İstanbul 1 Kasım 2008.

"15. Devlet Türk Süsleme Sanatları Sergisi" Ankara 2009

The Will Of The Reed "A generation of IRCICA's calligraphers nurtured over 25 years" Abu Dhabi 2-11 June 2010.

"Kral Fahd Mushaf-ı Şerif Hattatları Buluşması" 2011 Medine

Ödüller:

Şanlıurfa Belediyesi Hüsnî Hat yarışması 1.lik ödülü, 11 nisan 2001

Şanlıurfa Belediyesi Hüsnî Hat yarışması 1.lik ödülü, 11 nisan 2002

Albaraka Türk Hat Yarışması "Celi Talik 3.lük ve Celi Dîvânî mansiyon" ödülü. İstanbul 2005.

13. Devlet Türk Süsleme Sanatları Yarışması Sergisi "Başarı Ödülü" Ankara 2005.

IRCICA 7. Uluslararası Hat Yarışması "Celi Talik" ve "Talik" 2.lik ödülü İstanbul 2007.

Albaraka Türk Geleneksel Hat Yarışması "Celi Talik 3.lük" ödülü. İstanbul 2008.

15. Devlet Türk Süsleme Sanatları Yarışması Sergisi "Başarı Ödülü" Ankara 2009

Albaraka Türk Geleneksel Hat Yarışması "Celi Talik 1.lik" ödülü. İstanbul 2012.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عن النبي صلى الله عليه وسلم
قال لا تحسدوا ولا تباغضوا
ولا تتحاسنوا ولا تتكلموا
بالحسنة ولا تجادلوا
فمن فعل ذلك فليكن مني

اقْرَأْ رَبِّكَ الْكَرِيمَ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي علم القلم وخلق الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وبعد ان كتب
استمد تحت خطوطه اياما من هذه القطعة الشريفة الطيبة مصطفى باي الدار افندي طوبى لوالله نعمه وكرامته وعظمته
وانا معلم الفقير محمد بن المشي المعروف في زنا امين حسن النوف و حسن حلي غفر الله له ولوالديه

فَمَنْ كَانَ مِنَ الْمُتَّقِينَ
فَمَنْ كَانَ مِنَ الْمُتَّقِينَ

Celi Sülüs İstif (Zilzal: 7,8),

Meâli: "Kim zerre miktarı hayır yapmışsa onu, kim de zerre miktarı şer işlemişse onu görür"

Hat : **Mustafa Parıldar**

Tezhib : **Firdevs Bakkal**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَإِذْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ
بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ
إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

Sülüs Nesih Kıt'a
(Kalem; 51,52)

Hat : Mustafa Parıldar
Tezhib : Kudret Parıldar

İBRAHİM HALİL UMUÇ

1979 yılında Şanlıurfa'da doğdu. 1996 yılında Şanlıurfa İmam-Hatip Lisesi'nden mezun oldu. 2002 yılında başladığı Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi Resim-İş Öğretmenliği bölümünden 2006 yılında mezun oldu. Hüsn-i Hat çalışmalarına 1995 yılında Hattat Mehmet Memiş Bey'in Rızvaniye külliyesindeki dersleriyle başladı. Sülüs ve nesih dersleri aldı. Mehmet Bey'in 1999'da Sakarya İlahiyat Fakültesine gidişiyle hat derslerini posta yoluyla devam ettirdi. 2010 yılında sülüs-nesih dalında icazet aldı. 2006 yılında Şanlıurfa belediyesince düzenlenen Hüsn-i Hat yarışmasında birincilik ödülü kazandı. Çeşitli karma sergilere katıldı. Halen İstanbul'da Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde yüksek lisans eğitimine devam etmektedir.

Katıldığı Sergiler

Şanlıurfa, Hattat Mehmet Memiş ve Talebeleri Hat Sergisi, Ticaret ve Sanayi Odası, 1997
Şanlıurfa, Güzel Sanatkar Galerisi, 2000
Ankara, Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi Sergi Salonu, 2001
Şanlıurfa, 11 Nisan Kurtuluş Sergisi, Ticaret ve Sanayi Odası, 2002

Ankara, Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi Sergi Salonu, 2002
Ankara, Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi Sergi Salonu, 2003
Ankara, Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi Sergi Salonu, 2004
Ankara, Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi Sergi Salonu, 2005
Ankara, Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi Sergi Salonu, 2006
Şanlıurfa, 11 Nisan Kurtuluş Sergisi, Belediye Sergi Salonu, 2007
Şanlıurfa, 11 Nisan Kurtuluş Sergisi, Belediye Sergi Salonu, 2008
Şanlıurfa, 11 Nisan Kurtuluş Sergisi, Belediye Sergi Salonu, 2009
Şanlıurfa, 11 Nisan Kurtuluş Sergisi, Belediye Sergi Salonu, 2010
Şanlıurfa, Kutlu Doğum Sergisi, Rızvaniye Külliyesi, 2011
Çorum Belediyesi, 30. Sanat Yılında Mehmet MEMİŞ ve Talebeleri Hat Sergisi, Çorum 16-18 Aralık 2011
Karma Hat Sergisi, Sakarya Büyükşehir Belediyesi, AKM Sergi Salonu, 20-31 Ocak 2012

الرَّحْمَنُ رَحِمَهُمُ الرَّحْمَنُ أَرْحَمُهُمْ فِي لَانِ خَيْرِ حَكَمٍ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ • الرَّاحِمُونَ رَحِمَهُمُ الرَّحْمَنُ أَرْحَمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ
رَحِمَهُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ • قَالَ لَيْتِي صَلَوَاتُ الرَّحْمَنِ عَلَيْهِ وَسَلَامُهُ • لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ
إِلَّا رَحِيمٌ • قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ • خَيْرُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمُ لِلنَّاسِ •
قَالَ لَيْتِي صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَامُهُ • سَبَابُ الْمُؤْمِنِ مُنَوَّقٌ وَقَتُّهُ مُكْفَرٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَلَّمَ الْقُرْآنَ وَإِلَى يَدَيْهِ الْمَصِيرُ • لَقَدْ أَنْزَلْنَا الْقُرْآنَ بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ وَلَعَلَّكَ تَعْلَمُ • وَلَقَدْ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَلَعَلَّكَ تَعْلَمُ • وَلَقَدْ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَلَعَلَّكَ تَعْلَمُ • وَلَقَدْ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَلَعَلَّكَ تَعْلَمُ •

Sülüs-Nesih icazet Kıt'ası,
(Hadîs-i Şerif)

Hat : İbrahim Halil Umuş
Tezhib : Melike Akbaş

Sülüs Kıt'a, (Şâir Nâbî'den):

"Etme âr öğren, oku ehlerinden; Herşeyin ilmi güzel cehlinden"

Hat : İbrahim Halil Umuç

Ebru : Nuriye Üner

Celi Sülüs İstif, (Nahl: 90)

Meâli: "Muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliği, akrabaya yardım etmeyi emreder, çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar."

Hat : İbrahim Halil Umuç

ARİF YÜCEL

1966 Yılında Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve Orta öğrenimini burada tamamladı. 1984 Yılında Kahramanmaraş İmam Hatip lisesini bitirdi. 1985–1996 yılları arasında Kahramanmaraş'ta Diyanet teşkilatında İmam-Hatip olarak çalıştı. 1995 yılında Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesinden mezun oldu. 1997 Yılında K.S.Ü İlahiyat Fakültesi Türk İslam Sanatları Anabilim Dalına Öğretim Görevlisi olarak atandı.

Şanlıurfa'da bulunduğu yıllarda hattat Mehmet Memiş'ten posta yoluyla hat derslerine başladı. 2002 Yılında Sülüs-Nesih dallarında icazetini aldı. Kahramanmaraş'ta inşa edilen Abdülhamid Han Camii'nin yazılarını yazdı. Halen K.S.Ü İlahiyat Fakültesinde Öğretim Görevlisi olarak çalışmaktadır.

Katıldığı Sergiler

- 1- 18.05.1998 Bahçelievler karma hat sergisi / Kahramanmaraş
- 2- 23.05.1998 Bahçelievler kişisel hat sergisi / Kahramanmaraş
- 3- 12.02.2003 Necip Fazıl Kültür Sitesi karma hat sergisi / Kahramanmaraş
- 4- 08.05.2003 KSÜ Güzel Sanatlar Bölümü kişisel hat sergisi / Kahramanmaraş
- 5- 14.05.2003 Necip Fazıl Kısakürek Sitesi kişisel hat sergisi / Kahramanmaraş

- 6- 06.05.2004 Arsan Center karma hat sergisi / Kahramanmaraş
- 7- 10.05.2005 Necip Fazıl Kültür Sitesi kişisel hat sergisi / Kahramanmaraş
- 8- 06.02.2007 Cemal Reşit Rey Kişisel hat sergisi / İstanbul
- 9- 20.04.2007 Arsan Center kişisel hat sergisi / Kahramanmaraş
- 10- 25.04.2007 Necip Fazıl Kültür Sitesi karma hat sergisi / Kahramanmaraş
- 11- 17.10.2007 KSÜ Güzel Sanatlar Bölümü karma hat sergisi / Kahramanmaraş
- 12- 12.12.2007 KSÜ Güzel Sanatlar Bölümü kişisel hat sergisi / Kahramanmaraş
- 13- 28.03.2008 Necip Fazıl Kültür Sitesi karma hat sergisi / Kahramanmaraş
- 14- 27.06.2011 Altunizade Kültür Merkezi karma hat sergisi / İstanbul
- 15- 16.12.2011 30. Sanat Yılında Mehmet MEMİŞ ve Talebeleri Hat Sergisi / Çorum
- 16- 20.04.2012 Ruhun Geometrisi Hat Sanatı Sergisi, İÇÜ. / Ağrı

Celî Sülûs İstif (Saff: 2)
Meâlî: "Yapmayacağınız şeyleri niçin
söylüyorsunuz?"

Hat : Arif Yücel
Tezhip : Nefise Temel

Celî Sülûs İstif (Rahman: 78),
Meâli: "Büyüklük ve ikram sahibi
Rabbinin adı yücelerden yücedir."

Hat : Arif Yücel
Tezhib : Bihter Özmimar

Bu katalog 1993 yılından itibaren Hattat Mehmet Memiş tarafından Şanlıurfa Rızvâniye Medresesi'nde yürütülen hat kurslarında yetişmiş hattatların icâzet merasimleri münasebetiyle, 23 Mart 2013 tarihinde Şanlıurfa Vali Kemalettin Gazezoğlu Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen "Rızvâniye Hat Okulu İcazet Programı" kapsamında açılan serginin hatırasına hazırlanmıştır. Programda ayrıca Hattat Hasan Çelebi, Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Öksüz ve Yrd. Doç. Dr. Mehmet Memiş'in konuşmacı olarak katıldıkları "Hat Sanatı ve Taşrada Hat Eğitimi" konulu bir de panel düzenlenmiştir.

ŞANLIURFA İLİ
KÜLTÜR EĞİTİM SANAT
VE ARAŞTIRMA VAKFI
www.surkav.org.tr